

DEBRECZENI SZEMLE

IRODALMI, SZINHÁZI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 „
Negyed évre	3 „
Vidéki előfizetők bélyegköltése egész évre 2 K.	

Felelős szerkesztő és Iaptulajdonos:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Kézírások, levelek, előfizetési pénzek Vágódvő Mihály-utca 15. sz. alá küldendők.

HIRDETÉSEKET ÁTVESZ A VÁROSI NYOMDA MŰVEZETŐI HIVATALA.

Márciusi hangok.

A „Debreczeni Szemle” számára írta: **Szathmáry Zoltán.**

Csodálatosan megváltoztak mindenképpen a változó időben. Most, hogy végig söpri a márciusi napfény az utcákat s arcunkba csap a tavasz legelső lélekzététele, alkalmas idő elmélkedni eme nagy változásról.

Márciusi ifjak készülnek március idusára, amely szintazonképpen eljött, mint teszem azt tavaly, ez idő tájt, épen úgy, mint hatvan s egynehány évvel ezelőtt. És mégis milyen másképpen.

Egy-két naftalinos magyar ruha előkerül még az ősi kollégium ifjainak gardero-be-jából, néminemű nemzeti trikolor is megszellőztetetik a szabad levegőn, de egyébként a közvélemény vizeit nem zavarják fel nagyobb mértékben azok a hírek sem, amelyek arról szólnak, hogy egyik képviselő furkósbótot tört magának a képviselőház elnöki trónusának karfájából s hogy a tettleges inzultálások előszele fujdogál a parlamenti foyer-kben.

És jobbára nem sokat törődnek az emberek a száz százalékos lakásbérek, a felszökött husarak s egyéb nyomoruságokon kívül még azzal sem, ha léket ütnek a képviselő urak az egymás koponyáján.

Mert ki politizál manapság?

*

Mi sem politizálunk s egyáltalán nem akarunk belekeveredni ebbe a csuf mesterségbe, bármint is kínálkozik rá a kedvező alkalom a küszöbön levő március tizenötödike jövetelével.

Csak megállapítjuk ama tény, hogy a megélhetési gondok erősen ellensúlyozzák a honfiui bubánat emócióit s hogy sok szép illúziók szívárványos színei alaposan megfakultak az emberi lelkekben.

Ma már sok minden megy hazaárulás számba, amely dolgokért pedig ezelőtt ugyancsak kipellen-gézték az embert s nem ütök a szégyenbélyeget a homlokára annak, aki a történelem igazságos ítélő-székének ítéleteit meri hangoztatni s nem furnak lyukat fokossal a fején annak, aki például *Görgey* Arturt a szabadságharc legelső, legvitézebb, leghaza-fiasabb katonájának tartja.

*

Tempora mutantur...

Én még emlékszem arra az időre, mikor Tisza Kálmánt megbuktatta Debreczen város harmadik választó kerülete s az édes apámat szekercével akarta

megtámadni egy ácslegény, mert a Tisza Kálmán diszkapujának éjszakai szétrombolását nem minden tekintetben tartotta kulturálisan hazafias cselekedet-nek, bár ő történetesen nem is szavazott Tisza Kál-mánra.

Igaz, hogy Tisza Kálmán azért miniszterelnök lett, de a később hatalmas generális életében talán senkinek sem merete volna megmondani nyiltan, — még abban az időben, — azt, amit például én nem egyszer hangoztattam kuruckodó piccolozó asztal-társaim előtt, anélkül, hogy megbicskáltak volna érte, hogy ugyanis Kossuth Lajos édes apánk ször-nyen elhamarkodta, elszerencsétlenkedte azt az április tizennegyedikét a nemzet, a királynak egyik napról a másikra való felmondásával, a debreceni trónfosztó határozattal helyrehozhatlan hibát köve-tett el...

*

Az idők vén fájának hatvan s egynehányszor kellett leveleit elhullajtania, hogy bárki is kimerje mondani az efajta történelmi tanulságokat, amelyek csak annyiban politikaiak, amennyiben a tojás sár-gája, fehérje is csirke-számba mehet.

De azért ma már nem zárja ki, hogy az ilyen véleményen levő ember jó hazafi ne legyen s nem feltétlenül szükséges, hogy az e nézetet vallók a temesi bánágot négyszögölenként két koronájával vagy még olcsóbban is elakarják adni a muszkának, vagy zabszállító az osztrák armádiának...

*

Március tizenötödike az idén talán nem lesz olyan hangos, mint volt csak tiz-tizenöt év előtt is, azért nem kell kétségbeesnie a hazafias kebleknek. Hazafiasság dolgában mióta Árpád bölcsen, — bár nem teljesen rendezett jogviszonyok közt, — okku-pálta magának szép Magyarországot, mindig voltunk valahogy.

És úgy soha se voltunk, hogy egyáltalán ne lettünk volna!

Ami pedig az eredményeket illeti, Petőfi Sán-doron, Jókai Móron, Mikszáth Kálmánon kívül Mol-nár Ferenc, Bródy Sándor, Lengyel Menyhért mégis csak *magyar* fiuk Párisban, Berlinben, Tokióban meg minden egyéb helyeken s még a budapesti ferenc-városi fiuk is dicsőséget rugtak Londonban, ahol a versenybirák páholya felett ott lobogott a magyar trikolor. Ugyanaz, amelynek száma bizony csak meg-fogyatkozott az utóbbi évtized márciusi ünnepségein.

egy-két pattanás, piros ajk, fítos orrocska, élénk-fénnyel ragyogó szemek. A szemek mélyébe nem láthatunk be, valami, alig észrevehető fátyolszerű hártya leng a bizonytalan mélységek felett. Néha hirtelen pir futja el az egész arcot. Ilyenkor azt szokták mondani, hogy a bakfis zavarban van, ez azonban téves felfogás, mert a tudományos kutatások azt bizonyítják, hogy ilyenkor kezd látni és hallani. Meglát valakit, vagy hall valamit és ez a látás, vagy hallás jól esik neki, hevesebb lesz tőle a vércirkulációja, — innen a pir. Uraim! hagyjanak már fel azzal az ósdi felfogással, hogy a bakfisokat nem illik zavarba hozni, dehogyan nem, csak tessék bátran, mert hiszen szeretnek zavarba jönni.

A bálkirálynő.

Nyiladozó rózsabimbó csésze még erősen szorítja a szíromleveleket. Éles konturokat nem lehet róla rajzolni, mert a szülei és a saját szempontjából minden bálozó leány bálkirálynő, azért csak általános nagy vonásokban mutathatom be. Frizura, arc, ruházat ünnepies, úgy hogy még a meghittebb ismerősökre is tartózkodó tiszteletet parancsol. Diszkrétén kivágott decolletage-ja még inkább a hattyunyak szelid hajlását mutatja semmint a kapcsolt tartományok *domborzati* viszonyait. Sokat táncol, de mindenkivel csak egy turt, a táncrendjébe tett előjegyzéseket még a második négyes előtt is megnézi a kis hamis, pedig nagyon jól tudja, hogy erre ki van betáblázva, — csakhogy azért mégis megnézi, mert nyilván tetszik neki az a név. Ha a sok tur közt van egy szabad pillanata, hirtelen átvillan agyán a kérdés: vajjon a felesége lesz-e, annak a kópénak? Felelni nem tud a kérdésre, mert ismét jelentkezik egy táncos, de a következő szabad pillanatban azután megadja magának a választ: hogyne, csak kérjen meg! Fensőbbiségét a kelleténél jobban emelik az apa bizonytalan mennyiségű ezrei. A sok katonatiszt táncos azt jelenti, hogy — nincs kaució, kivéve a tiszt kränzcheneket, ahol a táncosok mind katonatisztek. A civilek az első bálon nem sokat számítanak, csak a 4-dik, 5-dik bál szezón végén, mikor már az apuka bál váltóit még a legkétségbeesettebb pénzügyesek is — szó nélkül — visszautasítják.

Ezeket a 4-dik, 5-dik szezónokat már szilaj elszántsággal táncolja végig. A turok hosszúságát illetőleg nagyon liberális gondolkodásúvá fejlődik és a melegebb kézsorításokat nagy intenzitással vizsgálja. Most már több ideje van a turok közt is gondolkodni, hogy vajjon elveszi-e valaki és daemóni erővel törtét kitűzött célja — a főkött felé. Szája szélét dacosan beharapva mondja ilyenkor magában:

— El kell vennie!

Hajnal felé — de nem utolsónak — hazamegy és aludni próbálna, de apukája eszmecserét folytat a szomszéd szobában a mamával, melyből csak egy-két elejtett szó jut el a becsukott ajtón keresztül fülcsekkéjéhez.

— Ezt én nem bírom tovább, — szól az apa.

— Jó, fiam, hát majd itthon marad a lányod vénlány, — válaszol a mama.

— Ha itthon marad, itthon marad, de egy estére 800—1000 koronákat kiadni, kész veszedelem, — szól indulatosan az apa.

— Ne kiabálj, legalább az álmaid ne zavard!

És az apa elhallgat, a bálkirálynő pedig álmodozva tervez.

Az asszony.

A csésze egy cseppet sem szorítja a szíromleveleket. A rózsza kinyílt. De a rózsával egyidejűleg kinyílt a szájaeska is. A szemek mélytűzőek, az arc rózsás, a tekintet bátor, itt már nincs pirulás, mért is lenne. A menyasszonyi kelengye kopik, új kell, feltétlenül új kell, mert a barátó, aki még sokkal fiatalabb házas, máris új beszerzésekre vetemedett.

— Egy sziliszkin boa kell, muffal!

— Meglesz, fiam!

— Egy plöröz tollas kalap kell!

— Meglesz, fiam!

— Egy színházi kabát kell!

— Talán még ez is meglesz, fiam!

— Egy kékróka prémes bunda kell!

— De hisz az drága, fiam!?

— Drága drága, hát vőlegény korodban nem mindig azt mondtad, hogy a világ minden drágaságát szeretnéd a lábaim elé rakni, hát most rakd.

— Jó, jó, kérlek, de ez meghaladja az anyagi erőinket.

— Igen! mert már nem szeretsz!

— Szeretlek én, kedvesem, de ezt nem szabad a szeretet rovására írnod.

— Hát hová irjam? Igenis kimondom, amit már régen tapasztalok, hogy én egy elhanyagolt asszony vagyok!

— De hisz akkor te teljesen igazságtalan vagy!

— Óh, hogy ezt meg kellett érnem — és itt már a könnyek is csorognak — én vagyok igazságtalan? mikor még azt nem is mondtam, hogy a barátóim a Széplakiék zsurján olyan fitymálva nézték az én rongyos fülbevalóimat és mindenik elmondta, hogy az ő fülbevalója 1000, meg 1500 korona volt.

A férj az önkénytelen eszmetársítás folytán a fületövét vakarja, de szólni nem tud, mert önagysága folytatja:

— Én vagyok igazságtalan, akinek még egy rongyos koliéje sincs, no hallod, te nem is szerelemből vettél el engem, hanem azért, mert azt hitted, hogy az apám milliomos. (Sirás!)

— De kedvesem, hát te okos nő vagy, számolj az anyagi viszonyokkal, az apád ígért apanázst, amely az első részlet után megszűnt, három évi lakbért ideadott, de mi azt három hét alatt elköltöttük a Rivierán.

— Már azokat a szép napokat is sajnálja, szégyelje magát.

— Nem, kedvesem, a szép napokat nem sajnálom, csak a pénzt!

— Pénz, pénz! Hát akkor mért jár a kaszinóba kártyázni; mért hágy itthon egyedül. Óh, én szerencsétlen, elhagyatott, védtelen nő. (Sirás!)

— A kaszinóba csak azért járok, mert az embernek valamilyes társadalmi érintkezésre szüksége van.

— Igen, de arra nincs szüksége, hogy ezeket veszítsen, — szól felcsattanva a menyecske.

— Ki veszít ezeket?

— Maga, maga, igenis! maga, hiszen maga mondta vőlegény korában, mikor hozzám jött, hogy megint 4000-ret veszített, de nem bánja, mert én kárpótolom.

A férj arca felderül.

— Persze, hogy mondtam és persze, hogy vesztek most is ezeket, de szívem, értsd meg, hogy 1000 point 5 fillérjével fizetünk és ha elvesztek 10 ezret, az csak ötven fillér.

Az asszony arca is felderül.

— No látja maga, gonosz ember, akkor meg hát megvannak azok az ezrek, amiket én itthon magános óráimban elveszítettem, hiszen akkor semmi sincs veszve, ugy-e, drágám?

— Nincs, nincs! — összecsókolóznak.

— Parancsolsz egy feketét, mert csináltam ám az uracskámnak!

— Micsoda figyelem? Feketéznek, csevegnek, a férj készülődik a hivatalba s mikor már felöltözött, vissza szól:

— Hol lehet azt a kékróka bundát és muffot kapni?

— Molnárnál, fiaeskám, — szól holdogán a menyecske —, a botont és kóliért pedig Lőfkovicusnál.

És a szobába visszatérve trillázva teszi a két csészikét a kredencre.

A Balsac-kora nő.

A szíromlevelek teljesen szétnyíltak és sóváran várják az üdítő harmatot. A csésze hervadt, de ez a szíromlevelektől nem látszik. A rózsá üde illata sincs már meg, de ez nem baj, pótolják a parfümök — és micsoda bódító parfümök! A szeme fénye egy kissé tört, de a sugárzása intenzív, a velőig ható. Be nem vált remények lidérefénye villog át egy-egy téveleg tekinteten. Ez a vár nem fél a lüzeléstől, sőt provokálja a bombázást, de az első, vagy legkésőbb a második rohamra fehér lobogót lenget, hiszen a békekongresszusok korát éljük és oly humánus dolog a békés megadás, melyről a költő oly szépen éneklé, hogy a „megadás szelíd nyomán kél a valódi ludomány?” Az arc látszólag közömbös, de csak látszólag, mert a pókháló finomságu ráncok a hamu alatt lappangó parázs melegétől lopták magukat a szem szögletébe, mosolyogni épen emiatt nem mer, mert mikor a tükörben megpróbálta a mosolygást, a napfénytől bucsuzó tuberkulózis vigasztalan melancholiájával mintegy önmagát biztatón állapította meg, hogy hátha elmaradnak ezek a tünetek. Többször is megpróbálta — és nem maradtak el! Óh, szörnyűség! még ősz hajszálak is vannak, — nem szerencse hajak, hanem csomókban —, már úgy látszik itt az ősz! Érélyesen összeharapja a száját:

— Nem engedem! nem és nem!

És az ősz kezdetén, tavaszias hangulatban érzi ereiben a perzselő nyár hevét.

*****

A debreczeni országgyűlés.

A „Debreczeni Szemle“ számára írta: Z. Gy.

A tizenkilencedik század magyar történetében és politikájában legnagyobb eseményei függenek össze azokkal a mozgalmakkal, melyeket 1848 március 15-ike inspirált. A másfél évig tartó küzdelemben külön fejezet korszakos jellegű működésével az országgyűlésnek amaz öt hónapja, melyet 1849 január 5-től 1849 május 31-ikéig Debreczenben töltött. A debreczeni református kollégium nagyterme ez, hol 1849 január 9-ikén ült össze a Windischgrätz bevonulása folytán menekült pesti országgyűlés s május hó 31-éig tanácskozott egyfolytában benne, olyan körülmények között, mikor a harc országszerte a leghevesebb volt. Az alsóház öt hónap alatt összesen *nyolcvannégy* rendes ülést, két vegyest és a felsőház huszonhatot tar-

tott a református kollégiumban az április 14-iki detronizáció kivételével, melynek színhelyeül a református templomot választották. Kossuth indítványára itt mondták ki az Ausztriától való elválást és a Habsburg-dinasztia trónvesztését, de már az április 19-iki ülésben, rendes tárgyalás során, a kollégium tanácskozó-termében fogadta el a képviselőház a kiküldött bizottság által bemutatott függetlenségi nyilatkozatot, mely Magyarországot politikailag abba a helyzetbe juttatta, mint Rákóczi alatt az ónodi országgyűlés.

Kétségtelen, hogy a debreceni tanácskozásoknak az április 14-iki határozat volt legnagyobb eseménye, de hogy ide fejlődött a dolog, azt ismét ennek az országgyűlésnek előzményeiből érthetjük meg legjobban. A január 9-iki és 13-iki első tanácskozás, melyet az elnökök távolléte folytán *Palóczy* László korelnöklésével kezdték, már alternatívák elé került a Windischgrätz abszolútista magatartása miatt. A császári sereg ekkor foglalta el Pestet, midőn az 1848 december 13-iki pesti országgyűlés utasítására a képviselőház öttagu bizottsága, Majláth György, Lonovics József, Majláth Antal, Deák Ferenc és gróf Batthyány Lajos tagokkal a bicskei főhadiszálláson megjelent az egyezkedések megkísérlésére. A hadi szerencse ebben a pillanatban a császári fegyvereknek kedvezett, Windischgrätz tehát a politikáról adott definíciót a hadyisülésre is vonatkoztatta, azzal az értelmezéssel, hogy az adott helyzetben való rideg visszautasítás szintén az exigenciák jól felfogott logikájából következik. A kiküldöttek beszámoltak az országgyűlésnek sikertelen eljárásukról s ezzel az országgyűlés már az első tanácskozásnál arra volt kényszerítve, hogy hasonló egyértelmű és határozott feleletet adjon. Vagy megadja magát minden fenntartás nélkül, vagy folytatja az önvédelmi harcot a hadjárat eldőléig. Kossuth tolmácsolta a törvénykezés álláspontját s ő jelölte meg ekkor a nemzet számára azt a kötelességet, hogy a béke, a törvényes rend és az alkotmány érdekében fegyverrel kell helyt állani mindaddig, míg az uralkodó be nem látja tévedését s módot nem nyújt a megbántott nemzet kienegztelésére. A szervezési és ellenállási munkálatok természetesen nagyobb erővel folytak Windischgrätz visszautasítása után, mint valaha. A január 9-iki gyűlés felhatalmazta Kossuthot 30 és 15 krajcáros bankjegyek forgalomba hozására, később pedig határozatokat és törvényeket hoztak az igazolatlanul távollevő képviselők, a táborot elhagyó katonák és a szervezés haladását akadályozó bűnösök megfenyítésére. A képviselőház január 13-iki ülésében egyhangulag kimondotta még, hogy a legnagyobb veszélyek között is együtt marad, a desertans katonákkal szemben a legszigorubb eszközökhöz nyúl, a hadsereg köteles a népet kimélni, a nép által tett szolgálatokat az állam rögtön megtéríti s végül, hogy a képviselőház az osztrák csapatok fegyveres beavatkozására fegyveres ellenállással felel.

Másfél hónap alig telt el és az osztrák császár március 4-iki és 6-iki manifesztumaiban Magyarországot minden jogaitól, önállóságától és szabadságától megfosztottnak hirdette és a fegyveres ellenállást olyan pártütésnek bélyegezte, melyért minden résztvevőre a haza- és felségárulás kárhozata vár. Olyan időben jött ez a nyilatkozat, mikor Bem seregei Erdélyből kiverték az osztrák csapatokat és a nagy-sarlói csata után a magyarországi hadseregek ügye is a legkedvezőbb körülmények között állt. A debreczeni országgyűlés tanácskozásain külső jelekből is

megállapítható az ellenállás fokozatos erősödése. Minden tromfra hasonló tromfot adott az országgyűlés április 14-éig, mikor egyszerre leszámolt az osztrák uralkodóházzal. Az öthónapos parlamenti működésnek ennél nagyobb és kardinálisabb tette már nem lehetett, az előző és későbbi határozatok és tanácskozások másod-harmadlagos jelentőséggel bírnak tehát a detronizáció kimondásához mérve. De azért a nyolcvannégy ülészakra terjedő tárgyalásoknak volt mégis számos nagyérdékű és komoly jelentőségű mozzanata. A pénzügyek rendezését, az orosz interventio fogadását, az általános fegyverfogást a debreczeni országgyűlésen rendezték s itt kerültek tárgyalás alá a hadsereg ama válságai, melyek majdnem szakadásra vitték egyidőben az ügyet a kellemetlen személyi villongások elfajulásával. Érdekes pontok még a debreczeni országgyűlés műsorán az 1849 február 10-iki vita a Jókai-féle hirlapi cikkek ügyében, a március 24-iki határozat a 10 forintos bankjegyek kibocsátására, az április 2-iki nagy sajtóvita, az április 20-iki tárgyalás az u. n. gyémánt-pör, vagyis gróf Zichy Ödön eltűnt ékszereinek vizsgálata ügyében stb., melyek némelykor égháboru módjára zúgtak át az öthónapos parlament égboltján.

Kell még...

A Debreczeni Szemle számára írta **Zivuska Andor**.

*Nekem is kell még boldognak lennem!
Hiszem, hogy boldog még leszek...
Küzdeni, fájni, csalódní egyre,
Ah! érzem, érzem, nem lehet!*

*Nekem is kell még boldognak lennem!
Feltör az éjbe még napom!
Avagy kihamvad, mint a tűz:
A vágy, remény, mi még ma üz...
És én is, én is alhatom!*

A HÉT ESEMÉNYEI.

= **Utcanyitások.** Aczél Géza főmérnöknek, aki feltétlenül zseniális szakember, volt egy pompás szabályozási terve, amely jól illeszkedett bele az utóbbi évtizedben rohamosan fejlődő Debreczen nagyon is szükséges építési reform-programjába. Most azután hogy a telekspekulálások megindultak s e téren határozott tulzások fordultak elő, lőttek ennek a szép tervnek. Pedig a nagy városra csak most alakuló Debreczennek szüksége van arra, hogy több helyen utcát nyissanak s ezek közt talán a legsürgősebb a Piac- és Varga-utcát összekötő utca létesítése az ugynevezett Bank-palota és a Royal-szálloda közti részen. Nem lehet sokáig halogatni eme utcanyitás kérdésének megoldását, mert igazán páratlanul áll a nagyvárosok történetében, hogy két ilyen hosszú utcának ne legyen összeköttetése a város legforgalmasabb helyén. Ha már a Piac-utcának a Kossuth-utctól a Szent-Anna-utcaig eső részén nem akarnak utcát hasítani, — pedig a postaépület tájékán erre is szükség lenne, — úgy legalább könnyítsenek a forgalom lebonyolításánál azáltal, hogy a város Szent-Anna-utcai része, melyet a Szent-Anna-utca kiszélesítésének elhalasztásával a Piac közepétől a Verbóczy-utcaig jóformán el van zárva a nagyobb forgalomtól, egy kis összeköttetést nyerjen a belvárossal.

+ **A közügyek** terén mindig harc van. E héten is polémikus hangú cikkelyektől hemzsegték a debreczeni újságok. Minden jó lenne, csak ne ragadtatnák el magukat a cikkezők. Mert a közönség szereti a botrányt, — már amelyik része szereti, — de ha a törvényszék nyaka közé cserdit a szenvedélyes hangú cikkíróknak, akkor a marka közé nevet. A becsületbolygatóknak nem igen szokott Tancsics Mihályuk lenni s mikor a megfelelő pénz- vagy börtönbüntetést le kell fizetni vagy ülni, bizony csak nem sietnek a különböző rangú és rendű vádlottak helyett a botrányok idejében értük hevülő *hívek* elszenvedni a büntetést.

*

—(**A vendéglősök, kávéosok,** a jövő kávésaival és vendéglőseivel: a pincérekkel e héten tartották báljukat. A bál sikere csak újabb bizonyítéka annak, hogy Debreczen milyen nagyot haladt az utóbbi néhány év alatt. Még emlékszünk, mikor a vendéglős-, kávéos- és kar csak egyszerű társasvacsorák rendezésére szorított s azok sem sikerültek. Évről-évre hódított közönséget magának a szakipartársulat és a pincéri kar, egyre műveltebb, kulturáltabb elem keveredvén bele a társadalom eme rétegébe is. Most már a szakiskola, amelynek javára az e heti bált is rendezték, egyre több művelt szakembert nyújt ennek a régebben elhanyagolt iparnak s az ezidei bál már külső arculatában is igen előkelő képet mutatott. A mindenkor nagy anyagi eredményhez eddig nem tapasztalt fényes erkölcsi eredmény járult, a hangverseny műsorában pedig szó jutott a művészetnek is.

*

(?) **Lámpával kell keresni** az olyan embert, akinek nincsen adóssága, de olyat, ki adósságát fizetni is szeretné, azt hiszem, lámpával sem lehetne találni. A pontos fizetés eme csodás készsége aztán megteremti a védekezésnek olyan speciális voltát, mely méltán sorakozik a Boda-féle, aszfaltbetyárok elleni rendelethez. Temesváron a cigány zenészek fix fizetést kívánnak, Nagyszalontán pedig az orvosok fekete könyvet vezetnek a fizetni nem akaró páciensekről. Haj, haj! s a mulatók, se a betegek között! Hiszen a cigányok eddigi existenciája és három emeletes bérházaik a mulatók uri voltán, de mindenesetre urhatnámságán alapult. Hanem azok a gáláns emberek, kik százasként bankókat huzgáltak a vonóba, rég kiszenvedtek. Már csak Vay Sándor gróf emlékszik rájuk és róluk. Helyet adtak azoknak az óvatos duhajoknak, kik megkérdik, hogy „mondja, Nagybogós ur, mit fizetnék, ha jókedvemben beleugranék a brugójába?” Most pedig már a tizfilléreszek is olyan gyéren kezdtek hulldogálni, hogy jónak látták megtagadni a cigányok bohémhirüket s reális alapra lépve, fix fizetést követelnek. Így vagyunk, bizony. Valahogy észbe ne jusson, kedves ur, követelni a cigánytól, hogy húzd rá More! Előbb lépjen összeköttetésbe a munkaadóval, megteheti-e. Ha nem s efeletti bosszuságában migrént találna, vagy illene kapnia, elébb gyűjtse össze a doktor honoráriumát, vagy várjon a migrénjével.

*

(+) **Hogy is mondta** az öreg Rabbi Akiba? „Semmi sem új a nap alatt”. Csak a forma, az eszközök változnak, a lényeg, a cél marad ugyanaz. A középkorban, ha nem tetszett valakinek az orra, csengő tallérért mindég találtál rá vállalkozó szellemet, ki nem sajnált tőle egy jól irányzott tördőfést s ha borzadtál a vértől, száz méreg állott ren-

delkezésemre, mely nyomot nem hagyva ölt. A mi izlésünk azonban már finomabb, borzadunk a drasztikustól, találtunk hát distingváltabb, a modern élet keretébe inkább beillő módot, mellyel alkalmatlan egyéneket eltehetünk a láb alól. Ez a tébolyda. Ha kellemetlen vagy valakinek, egyszer csak megjelen egy orvos, egy rendőrtiszt s cipel a szanatóriumba. Ha nem szólasz rá semmit, ott ragadsz, ha tiltakozol, dühöngőnek nyilvánítanak s ismét csak ott maradsz. De annak a másíknak el van érve a célja, mert megszüntél létezni. Aztán mondja még valaki, hogy nem vagyunk mi praktikus emberek! Mert az ilyen eljárás csak az!

*

— **Numerus clausus.** Az ember hajlandó hitelt adni a verzióknak, hogy Toselliné Montignoso grófnő nagy pénzösszegben fogadott valakivel, hogy egy tucat férfival összeházasodik a legrövidebb időn belül. Mert ilyen bődületes gyorsasággal csak fogadásból házasodik, meg válik az ember. Ahol pénzérték nem forog kockán, ott még az idegbajos nő se esik bele abba a kómikumba, hogy az oltártól egyenesen a törvényszéki palotába hajtat. Ha ebben a tempóban megy Toselliné azon az uton, amely a templomot a törvényszéki palotával összeköti, ma holnap alig lesz férfi a világon, akivel még nem kötött házasságot. S mert a természet rendje olyan, hogy abban is a körforgalom intézménye érvényesül a legtöbbször, nem lehetetlen, hogy Toselliné, miután minden férfit elhasznált, a körforgalom során visszatér első férjéhez. Hacsak addig törvényt nem hoznak arról, hogy egy nő csak bizonyos számú férfival köthet házasságot. Mert tudvalevő dolog, hogy a törvényeket mindig az élet szükségletei teremtik. És Montignoso grófnő immár szükségessé tette, hogy a házasságkötésben kimondjuk a numerus clausust.

*

— **Élő kincsek.** A British Muzeum valami olyan dolgot csinált a minap, ami megint csak az angol észnek a fölséges komolyságából, igazlításából kerülhet ki. Ez a muzeum tudvalevően a világ legnagyobb kincsesháza, amit magába foglal, annak az értéke körülbelül egyenlő egy tucat amerikai mindenféle-királynak az összetett milliárdjaival. A csodák, az unikumok, a féltve őrzött kicsek háza ez a muzeum, amely igazi angol hódítóképességgel szív fel magába mindent, ami művészetbeli, mesterségbeli, történelmi, vagy pedig kuriózus érték. És most ezzel a muzeummal különös dolog történt. Az, hogy a kincsei közé nem vett fel olyan újabb kincseket, amelyek milliókat érnek és amelyeknek még az említésére is kicsordulna a kontinens minden közös- és magángyűjteményének a nyála. Meghalt Oldhmann doktor, a híres gyűjtő és őt hiteles Straduarióját ráhagyta a British Muzeumra. Az őt hegedű között van a híres „Toscana” is, az olasz mesternek leghíresebb műremeke. Ez az ajándék milliót ér és ezt az ajándékot a British Muzeum — visszautasította. Nyugodt, higgadt megokolással, de mennyi poézis van ebben a nyugodtságban és higgadtságban. Hogy a hegedű nem muzemba való, nem üvegszekrény alá, hanem ki az életbe, ott, ahol szabadon énekelhet a hangja, ahol igazi, reális értéké válik hurjain a belefeketett tudás, munka és genialitás. A British Muzeumnak nem kellene a Straduariók, nem a meg nem értésük, hanem éppen a teljes mértékben való megbecsülésük miatt. Az ő helyük a világban van, örök éneklésre, nem múmiává való merevedésre a muzeum tárlói alatt... Eszünkbe jutnak más muzeumok, ahol

könyvekhez, okmányokhoz, adatokhoz csak alig, vagy pedig — ami rosszabb — csak protekcióval lehet hozzájutni. És látjuk, megint csak az angol higgadt szemén keresztül látjuk, hogy mi az igazi feladata az igazi muzeumnak.

*

(!) **Táncitanítás.** Tisztelettel értesítem a mélyen tisztelt szülőket arról, hogy Péterfia-utca 2. sz. házában levő, kényelmesen berendezett tánciskolámban a tavaszi táncanfolyamot március hó 11-én megnyitom. Nem mulaszthatom el melegen ajánlani, hogy növendékek részére ez a legalkalmasabb időszak, mert nincsenek kitéve sem meghülésnek, sem tanulmányaik hátráltatásának, mivel már minden iskolában ismétlések folynak. Óráimat különben is úgy szoktam berendezni, hogy tanítványaimnak elegendő idejük legyen iskolai teendőik elvégzésére; mert hetenként csak háromszor vannak a tánc tanulásával elfoglalva. Régi jó hírnevem bizonyítja, hogy tanítványaim mindég a legtökéletesebb tanításban részesülnek. Fel-nőtteknek bostonra vagy más táncokra külön órát adok, ugyszinte magán kolonék tanítását is elvállalom. Beiratások bármely időben eszközölhetők lakásomon: Péterfia-utca 2. sz. Telefon 510. szám. Debreczen, 1912 március hó. Kiváló tisztelettel: *Alföldy Károly* tánctanár.

IRODALOM.

A közönség felé.

(Atheneum-könyvtár.)

A magyar könyv mostanáig előkelő hidegséggel viselkedett közönségével szemben. Nem kellette magát. Várta, hogy jöjjenek érte. Ugy tett, mint az elbizakodott leány, aki mindig hüvös, mindig tartózkodó, akihez végül senki sem mer közeledni — és pártában marad.

A magyar könyv is visszahúzódott. Nem közeledett a közönség felé. Ára exkluzív tette. A nagy közönség csemegének tekintette, mely csak ünnepnapokra való. Disznek az asztalra. Tüntetésül a kicsike könyvespolc olcsó német klasszikusai mellé.

Igy esett, hogy a magyar könyv és a magyar közönség sehogy sem tudtak összebarátkozni, egymás iránt felmelegedni. De, hogy is pótolhatná a csemege a mindennapi kenyeret? A táplálékot, melyre a szegénynek és gazdagnak egyaránt szüksége van? Pedig ez a könyv igazi hivatása! Mindennapi szükségletté kell válnia, hogy rendeltetésének megfelelhessen. Csak így lesz igazán a kultura terjesztőjévé, a nagy tömegek nevelőjévé. És népek és nemzetek szempontjából csak az a műveltség értékes, mely nagy tömegekre terjed ki, mely le-szivárogo a mélységekbe is, oda, ahol minden szép virágu és dus gyümölcsű fának gyökerei vannak...

Ugy látszik, hogy a kultura *ilyen* terjesztőjévé lesz végre a magyar könyv is. Legalább ilyennek mutatkozik egy nem régen megindult vállalatnak az *Atheneum-Könyvtár*-nak köteteiben...

Ezekben már egészen új színben mutatkozik a magyar könyv! Nem huzódik többé vissza a drágaság sáncai mögé. Olcsóságával felkinálkozik, szépségével, külső diszességével kelleti magát. Nem várja, hogy keressék, maga megy a közönség felé. És nem arisztokratikus hüvösséggel,

hanem demokratikus közvetlenséggel. Szinte lehetetlen előle kitérni. Finoman illusztrált borítéklapjának fehér ruhájában olyan kecsesen helyezkedik el a kirakatokban, hogy magára vonja a figyelmet. Mint ahogy ezernyi pompás toilette között épen egy nagyon diszkrét, fehér leányruhán akad meg legjobban tekintetünk... De nem ér bennünket csalódás akkor sem, ha közelebről tekintjük meg az új kiadványokat, mert a diszkrét borítólap mögött nem vézna könyvecskék, hanem 300—500 oldalas kötetek huzódnak meg. Testes könyvek. Szép és tartós vászonkötésben. Már ezzel is jelzik, hogy nem egyeseket akarnak meghódítani, hanem az egész nagy magyar közönséget. Nemcsak azokat, akik nagyobb összegeket tudnak áldozni az irodalomért, hanem azokat is, kiknek, a szellemi élvezetek megszerzésére, csak fillérek állanak rendelkezésére...

Az Athenaeum-könyvtár kékfedelű kötetei sok-sok üres jelszónál meggyőzőbben hirdetik a demokratikus eszmék győzedelmes előnyomulását. Eddig is a könyvek hirdették: de ők maguk arisztokraták maradtak. Most végre leszállottak a büvös magasságból és elindultak a nagyközönség, az igazi olvasó publikum felé... De nem szegényes köntösben, nem sekély belsejtartalommal, hanem hódító, a régi külsőt felülmúló diszben és a legkényesebb irodalmi igényeket is kielégítő belsejű tartalommal...

Bíró Lajos és *Kóbor Tamás* egy-egy novellás kötete, *Balzac*: Szamárbőr című nagyszerű regénye és *Zola*: Pascal orvosa jelent meg eddig az Athenaeum-könyvtárban...

Ki hitte volna néhány évvel ezelőtt, hogy ilyen szerzőknek ilyen munkái, a legszebb kiállításban 1 korona 90 fillérért lesznek kaphatók a magyar könyvpiacra? és ugyanezért az árért szerezhetjük meg: *Dickens*, *Maupassant*, *Csehov*, *Bölsche*, *Anatole France* és sok-sok más világhírű szerzőnek legkiválóbb munkáit...

Csoda-e, ha a magyar közönség eddig páratlanul álló lelkesedéssel fogadta az Athenaeum-könyvtár köteteit? Ha egymásután jelennek meg az új kiadások? Az új magyar könyvnek csak el kellett indulnia a közönség felé — és ez szeretettel sietett eléje! Honorálta az új vállalatban megnyilatkozó intenciót, mely lehetővé akarja tenni, hogy a belsejében tartalmas, külsejében szép könyv a közönség legszélesebb rétegeiben is elterjedhessen. Hogy a bennük rejlő eszmék ne a százak, hanem az ezrek és tizezrek lelkét termékenyítsék meg...

A magyar könyv és a magyar nagyközönség, melyek eddig csak tisztés távolságból néztek egymásra: végre találkoztak. És ennek a találkozásnak a magyar kultúra fogja a legtöbb hasznát látni.

Női sorozat a Magyar Könyvtárban. *Radó Antal* kitűnő, népszerű vállalatának, a Magyar Könyvtárnak most jelent meg sorozata a szó szoros értelmében női sorozat: mindegyik füzet a női élet egy-egy érdekes mozzanatára vonatkozik s e mellett mindegyik a maga nemében valósággal az irodalmi szenzáció erejével hat. Az első köztük *Marcel Prévost*, a nőkérdéssel legtöbbet és legszellemesebben foglalkozó francia író műve: *Mit tanuljanak a lányok?* A női lélek és gondolkozásmód rokonszenvező megértése, a mai műveltség alapjainak pontos ismerete, az élet valóságos következményeivel számoló okosság és briliáns előadási forma teszi rendkívül érdekes és gondolatébresztő olvasmánnyá ezt a munkát, mely egy leányhoz intézett levelek alakjában van

írva s ebben a könnyed, csevegő formában frappáns erejű és logikájú dolgokat tud mondani. *Prévost* művét *Benedek* Marcell fordította magyarra. A második füzet szerzője *Kenedi Géza*, kiváló szociológus írónk, aki *Feminista tanulmányok* címen öt essayszerűen kimélyedő tárcacikkeket foglal össze. Mindegyik a nőkérdésről szól: a feminizmusnak biológiai vonatkozásairól, a szerelemlről, a korai szerelemlről, a bűnöző asszonyról, az asszony sorsáról. Mind az öt cikk előkelő formában, józan mérték-tartással és a gondolatok szokatlan gazdaságával van írva. A harmadik füzetben mai magyar írónőink egyik legkitűnőbbike *Kaffka Margit* szólal meg: hat pompás novelláját adja, valamennyi az ő gazdag szellemének és érdekes, egyéni életfelfogásának legjava termékeiből való. A novellák nagyobb része női alakokat világít meg s a sajtószerű női szemlélet teszi a világról és az emberekről adott képeit különösen érdekesebbé. A sorozat negyedik füzeté végül a nőiség bájos liráját foglalja magába: *Musset* egyik elragadó szépségű kis végjátékát adja *Miról álmodnak a lányok* címmel, a legkitűnőbb magyar műfordítók egyikének, *Radó Antal*nak művészi verses fordításában. A végjáték leginkább lírai szépségeivel hat, — benne van *Musset* egész színes, romantikus szelleme és lirájának meleg bensősége. A *Magyar Könyvtár* a *Lampel R.* (*Wodianer F.* és fiai) cég adja ki; egy-egy szám ára 30 fillér.

— Az ezen rovatban felsorolt művek kaphatók Hegedüs és Sándor könyvkiadóhivatalában Kossuth-utca 11. szám.

ZENE.

A Szabad Iskola Beethoven-ciklusa.

A „Debreczeni Szemle“ számára írta: **Giabbeaux.**

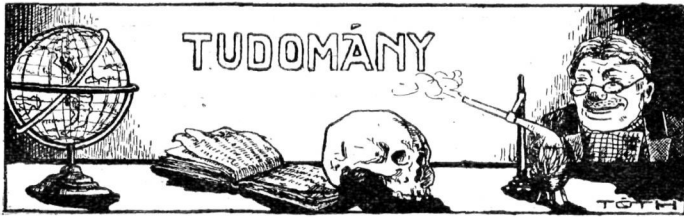
Az University Extension Magyarországon még csak csirájában élő intézmény. Ma még a Szabad Iskolák, népies előadási kurzusok, időnként rendezett ingyenes, vagy csekély belépti díj melletti ismeretterjesztő tanfolyamok pótolják ezt a bevált angol intézményt minálunk, amelyek rendszeressége, tanító jellege, szemináriumi gyakorlat-szerű karaktere természetesen mindig hiányzik.

Könnyű megoldani az okát, miért van ez így? Az a hatalmas, gazdag, kulturált társadalom, amely az University Extension-eket Angliában megteremtette, csak a messze jövőnek sejtett és várva várt társadalma még minálunk, de nem élő valóság. A meglévő szegény és sokszor kulturérzékkel is éppen ezért nem bíró társadalom kialakítja ugyan minálunk is a maga organumait, amelyek a tanulásra és művelődésre kész rétegek kulturszükségletét kielégíthetik, de ezek az organumok csak halvány másai, csak távoli, homályos változatai lehetnek az angol előképnek. Itt igazolódik be az a nagy társadalmi törvény, hogy amint a természetben sincs ugrás, úgy nincs a társadalmi életben sem: mindennek meg kell érnie, a saját kora előtt semmi sem születethetik meg s ha meg is születnék, elpusztul, mert nem életképes, nincs talaja, melybe gyökeret verhessen.

A mi magyarországi és speciáliter debreceni kulturéletünkben ezt a tanító, felvilágosító, eszméket ébresztő és gondolatokat terjesztő feladatot a Szabad Iskola tölti be. Jó néhány éve már, hogy egyes

DEGENERÁCIÓ.

Vannak degenerált lélekkéllapotok, amelyek a belső vagy szociális egyensúlyt alaposabban felbontják s az embert egészen kétségtelenül beteggé vagy antiszociálissá teszik. A szexuális rendelleneségek a degenerációnak *faji betegség* voltát legszembe-tűnőbben mutatják, mert bennük a faj *kihalásának* tendenciája a legvilágosabban meg van. A szaporodásra való kisebb hajlandóság vagy a betegség örökölhető volta ugyanezt okozza a főbbi degenerációs állapotban is: az állandóan pesszimista hangulatu „*alkati lehangoltság*”-ban, a szorongásos érzésekkel, legyőzhetetlen félelmekkel és hasonlókkal járó ideg-betegségekből és a *gyöngejelleműségben*, amely a társadalommal való legnagyobb konfliktusokat szokta okozni és a velejáráó könnyelműségnél fogva a legjobb talaja minden megszerezhető betegségnek és a legnagyobb akadálya a családalapításnak vagy az utódok ellátásának.

De a degenerált ember nem minden esetben áll az átlag alatt, sőt éppen a legkiválóbb tehetségek között igen sok van, aki máskülönben kétségtelenül degenerált. A művészetben, irodalomban határozottan számozt tesznek a degeneráltak művei és iskolái, sőt olyan iskolák is, amelyek éppen a beteges tulajdonságokból származtak. Az ilyen talentum, a degénéré supérieur absolute nem ritka típus, és nem minden jogosultság nélkül való az a föltevés sem, hogy a lángész egyáltalában véve degenerációs tünet. Szórolszóra igaz-e az, az nem tartozik most ide, de az az, ami az elméletben is komplikálttá teszi az *ember-tenyésztés* kérdését, amely a gyakorlatban ugyis a megcsinálhatatlanságig komplikált.

AZ ELSŐ PILSENI RÉSZVÉNY SÖRFŐZDE

és a MÜNCHENI „SPATEN”-sörgyár ker. képviselője

Hajdu, Bihar, Szabolcs, Szatmár és Borsodvármegyék területére úgy hordós, mint üveges sörökben

Fischbein Jenő sörnagykereskedőnél

Debreczen, Hatvan-utca 30 szám alatt.

Fenti sörgyártmányok kimérve kaphatók Debreczenben a Piac-és Kossuth-utca sarkán levő

Pilseni sörház pincéje éttermében és sörcsarnokában.

Gyógyárúk, vegyszerek, gummiárúk, kötszerek, gazdasági és állatgyógyászati cikkek nagy raktára a

Központi Drogéria

DEBRECZEN,

Piac-utca, Városház-épület.

Angol és francia illatszer
» különlegességek. «

VÁROSI SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Vasárnap, március 10-én
d. u. **Csitrí. Vigjáték.** Mérsékelt helyárrakkal.
este **Csókon szerzett völegény.** Énekes bohózat. Uj betanulással. Kis bérlet.

Hétfőn, március 11-én
Kis gróf. Operett. B) bérlet.

Kedd, március 12-én
Sárga liliom. Színmű. C) bérlet.

Szerda, március 13-án
d. u. **Falusiak.** Vigjáték. Ifjusági előadás.
este **Csókon szerzett völegény.** Énekes bohózat. A) bérlet.

Csütörtök, március 14-én
Leány vásár. Operett. B) bérlet.

Péntek, március 15-én
Leány vásár. Operett. C) bérlet.

Szombat, március 16-án
Ezreed apja. Énekes bohózat. A) bérlet.

Vasárnap, március 17-én
d. u. **Rabló lovag.** Színmű. Mérsékelt helyárrakkal.
este **Leány vásár.** Operett. Kis bérlet.

Hétfőn, március 18-án
Gyöngyike drága gyermek. Színmű. Ujdonság. B) bérlet.

Előkészületre kijütettek: **Kis kávéház** vigjáték. **Király szöktetés** operette. **Ámor a pénzügynök** bohózat. **Katalin** operett.

URANUS

SAS-UTCA 2. SZ.
TELEFON 3-28.

SZÍNHÁZ

Igazg. tulajd.
SUCHAN REZSŐ.

Március hó 11. 12.
13-án

Hétfőn, kedden,
szerdán:

A hét ujdonságai!
A MULT EMLÉKEI.

Skót dráma. Ujdonság!

Csütörtökön, pénteken, március hó 14. és 15-én

AZ ÉLET REJTÉLYE.

Színmű 3 felvonásban. Ujdonság!

Szombaton és vasárnap március hó 16. és 17-én

MŰVÉSZET ÉS ÁRTATLANSÁG.

Erkölcsest 2 felvonásban. Ujdonság!

Azonkívül minden műsorban a hét legszebb ujdonságai természeti felv. humoros és ismeretterjesztő képek. Előadások hétköznap este pont 6-tól.

Donogán és Somossy

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Menyasszonyi kelengye. Kész fehérnemű. Női divat és szőnyeg áruház. Szabott árak. — Előzékeny kiszolgálás.

Hajnal Mulató

Debreczen, Petőfi-tér 7. szám.

Igazgató-tulajdonos

HAJNAL GYULA.

Márciusi műsor.

Sisters Astrellas, Várdai Adél, Szép Erzsé, Várdai Ferike, Szép Rózsi, Marosi Mici, Kürti Rózsi, Zsámbeki Kisi, Zobel Elza, Sziklai Benő, Vass Feri, Farkas Pál.

Pattat Leo karmesier.

Telefon 632. Alapított 1893 évben. Telefon 632.

HALMÁGYI

dívatáza Debreczen, Piac-utca a főpostával szemben.

Meglepő szép újdonságok

a tavaszi idényre megérkeztek

Costümök Felöltők Pongyolák Blousok

30 kor.-tól. 20 kor.-tól. 19 kor.-tól. 80 kor.-tól.

a legfinomabb kivitelig, ugyszintén nagyraktár eredeti párisi és berlini modellekben.

Előzőkeny, pontos kiszolgálás. Mérték osztály.
Szolid, olcsó árak.

Viseljük a Hirneves

„Kobrak“ Cipőt

„Kobrak“ cipők! „Kobrak“ cipők!

szépek, tartósak!

elegánsak!

Kizárólagos raktára

Hermann Jenő „Kobrak“-cipők

raktárában, Piac-utca 42. sz.

NŐI ÉS FÉRFI BETÉTES CIPŐK MEGÉRKEZTEK!

A Pilseni sörházat

Debreczen! Első Takarékpénztár épületében, bejárat úgy a Piac-, mint a Kossuth-u. felől

Sternád Ferenc vette át.

Ebédekre, vaasorákra abonemákat elfogad. Bankettek, társasvaasorákra, összejövetelekre: külön terem.

Étkezéseket házhoz hordással jutányosan elfogad.

A „Mercur“ összes rendszertű írógép vállalat
nem hirdet.

Viszontelárusítók kedvezményben részesülnek.

Gazdák Sütődéje Részvénytársaság.

Böszörményi-ut 17.

Telefon 924. sz.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy március 1-én az ujonnan épült sütődéknben az üzemet megkezdjük, ahol a mai kor igényeinek és úgy hiegenikus, mint tisztasági szempontból a legmesszebbmenő kívánalmaknak megfelelőleg kizárólagosan csak házi, komlós (burgonya nélküli) kenyeret, valamint kiflit és zsemlet is sütünk és bérmiy meny-nyiségben házhoz is szállítjuk.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri a

Gazdák Sütődéje Részvénytársaság.

Igazgatóság:

Poroszlay László, elnök. Grosz Béla, alelnök. Mihalovits Jenő, Bálasai József, Dr. Gulyás István, Boros József, Fráter István, Benedek Zoltán, Grünberger Ignác.

Felügyelő-bizottság:

Dr. Tüdös Kálmán, elnök.

Takács Samu, Dr. Grünfeld Zsigmond, Vajda Henrik, Dr. Nagy Zoltán, ügyész. Jakóbi Dániel, ügyvezető.

Kitünő fehér sütemények.

Naponta kétszeri sütés.

„Underwood“

látható írásu írógép. Kizárólagos képviselö: Herczegh Henrik és Társa

Debreczen, Simonffy-u. 5. Telefon 6—53. Bemutatás

vétel kötelezettség nélkül.

MINDENNEMŰ ÍRÓGÉP-KELLÉKEK RAKTÁRA.

Zóna reggelhez és vaasorához naponta kapható a

== „Szent János sör“ ==

à la SALVATOR, friss csapolás egész nap a

**** MÁRKUS JENŐ ****

Dréher sörsarnoka összes helyiségeiben.

**** Mindennap pompás malac tokány. ****

Ékszer különlegességek!!!

Modern ékszerek művészi kivitelben készülnek

Vági István ÉKSZERÉSZ
MŰTERMÉBEN

Debreczen, Miklós-utca 5. szám.

Átalakítások és javítások legjobban eszközöltetnek.

Tavaszi ruháit tisztíttassa ≡

Wacha Róbert

ruhafestő és vegyi-tisztító gyárában

Simonffy-utca 55.